

2005. szeptember 28., szerda

I. MELLÉKLET

POZÍCIÓKOCKÁZATRA VONATKOZÓ TŐKEKÖVETELMÉNY
KISZÁMÍTÁSA

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Nettósítás

1. Az intézmény hosszú (rövid) pozícióinak a rövid (hosszú) pozícióihoz képest ugyanabból a részvényből, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírból, átváltható értékpapírból, azonos tőzsdei határidős ügyletből, opcióból, opciós utalványból és fedezett opciós utalványból fennálló többlete a különböző eszközönkénti nettó pozíció. A nettó pozíció kiszámításakor az illetékes hatóságok lehetővé teszik, hogy a származtatott eszköz-pozíciók – a 4–7. pontban megállapítottak értelmében – úgy legyenek tekinthetők, mint az alapul szolgáló (vagy elvi) értékpapírban vagy értékpapírokban lévő pozíciók. A 14. pont szerinti egyedi kockázat kiszámításánál figyelmen kívül kell hagyni az intézmények birtokában lévő saját, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat.
2. Nem engedhető meg a nettósítás az átváltható értékpapír és az annak alapjául szolgáló eszköz kiegyenlítő pozíciója között, hacsak az illetékes hatóságok nem fogadják el olyan módszert, amelynek értelmében egy adott átváltható értékpapír átváltásának valószínűsége figyelembe vehető, vagy nem írnak elő olyan tőkekövetelményt, amely fedezi az átváltással járó esetleges veszteségeket.
3. A nettó pozíciókat összesítésük előtt – előjelüktől függetlenül – naponta át kell váltani az aktuális spot árfolyamon az intézmény elszámolási pénznemére.

Különleges értékpapírok

4. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vételére vagy eladására szóló határidős tőzsdei kamatlábügyleteket, határidős kamatláb-megállapodásokat (FRA) és határidős kötelezettségvállalásokat úgy kell tekinteni, mint a hosszú és rövid pozíciók kombinációját. Így a hosszú határidős kamatlábügyletet úgy kell tekinteni, mint egy határidős szerződés leszállítási határidejének napján lejáráó értékpapír-kölcsönügylet és egy olyan eszközbeli részesedés kombinációját, amelynek lejáráti napja megegyezik az adott határidős szerződés alapjául szolgáló pénzügyi eszköz vagy elvi pozíció lejáráti napjával. Hasonlóképpen, az értékesített FRA-t úgy kell tekinteni, mint olyan hosszú pozíciót, amelynek lejáráta megegyezik a teljesítés határidejének és a szerződés időtartamának összegével, illetve mint olyan rövid pozíciót, amelynek lejáráta megegyezik a teljesítés határidejével. Mind a kölcsönügyletnek, mind az eszközbeli részesedésnek szerepelni kell a 14. pont 1. táblázatában feltüntetett első kategóriának annak érdekében, hogy a határidős tőzsdei kamatlábügyletek és az FRA-k egyedi kockázatahoz szükséges tőkekövetelmény kiszámítható legyen. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vételére szóló határidős kötelezettségvállalást úgy kell tekinteni, mint a leszállítási határidőkor lejáráó kölcsönügylet és magához a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírhoz fűződő hosszú (azonnali) pozíció kombinációját. A kölcsönügyletnek szerepelni kell a 14. pont 1. táblázatában feltüntetett első kategóriában az egyedi kockázat céljára, és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnak ugyanebben a táblázatban a számára megfelelő oszlopban.

Az illetékes hatóságok megengedhetik, hogy a tőzsdén forgalmazott határidős ügylet tőkekövetelménye megegyezzen a tőzsde által előírt fedezettel, ha teljes mértékben meg vannak győződve arról, hogy az lehetővé teszi a határidős ügyletnek kapcsolódó kockázat pontos felmérését, és az legalább megegyezik a határidős ügylet azon tőkekövetelményével, amelyet az ezen mellékletben meghatározott módszer alkalmazó számítás, vagy az V. mellékletben leírt belső modell módszer alkalmazása eredményezne. Az illetékes hatóságok engedélyezhetik továbbá, hogy az általuk elismert elszámolóház által elszámolt, e bekezdésben említett típusú származtatott, tőzsdén kívüli (OTC) ügyletekre kötött szerződésre vonatkozó tőkekövetelmény egyenlő legyen az elszámolóház által előírt letéti követelménnyel, amennyiben teljes mértékben meggyőződtek arról, hogy az lehetővé teszi a származékos ügyletekre vonatkozó szerződéssel kapcsolatos kockázat pontos felmérését, és legalább egyenlő a szóban forgó szerződés tőkekövetelményével, amelyet az e mellékletben ismertetett módszer alkalmazásával végzett számítás eredményezne.

2005. szeptember 28., szerda

E bekezdés alkalmazásában a hosszú pozíció olyan pozíció, amelyben az intézmény rögzítette azt a kamatlábat, amelyet a jövőben valamikor meg fog kapni, rövid pozíció pedig az olyan pozíció, amelyben azt a kamatlábat rögzítette, amelyet valamikor a jövőben meg fog fizetni.

5. A kamatlábakhoz, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz, részvényekhez, részvényindexekhez, pénzügyi határidős ügyletekhez, swap-ügyletekhez és devizához kapcsolódó opciókat e melléklet alkalmazásában úgy kell tekinteni, mintha azok értéküket tekintve az opció alapjául szolgáló eszközök összegével azonos pozíciók lennének, megszorozva a hozzájuk tartozó delta tényezővel. Ez utóbbi pozíciókat nettósítani lehet a megegyező, alapul szolgáló értékpapírok vagy származtatott eszközök kiegyenlítő pozíciójával szemben. Az alkalmazott delta tényező vagy az adott tőzsde delta tényezője, vagy az illetékes hatóságok által számított delta tényező, vagy – ha az nem áll rendelkezésre, illetve az OTC opciók esetében – az intézmény által számított delta tényező, az illetékes hatóságok arról való meggyőződésétől függően, hogy az intézmény által alkalmazott modell elfogadható-e.

Az illetékes hatóságok ugyanakkor előírhatják, hogy az intézmények delta értékeit az illetékes hatóságok által meghatározott módszer alkalmazásával számítsák ki.

Az opciókhoz kapcsolódó, delta kockázaton kívüli, egyéb kockázatokkal szemben is biztosítékot kell nyújtani. Az illetékes hatóságok megengedhetik, hogy a kibocsátott, tőzsdén forgalmazott opcióval szembeni követelmény megegyezzen a tőzsde által megkövetelt fedezettel, ha teljes mértékben meg vannak győződve arról, hogy az lehetővé teszi az opcióhoz kapcsolódó kockázat pontos felmérését, és az legalább egyenlő az opció azon tőkekövetelményével, amelyet az ezen melléklet további részében meghatározott módszert alkalmazó számítás, vagy az V. mellékletben leírt belső modell módszer alkalmazása eredményezne. Az illetékes hatóságok megengedhetik továbbá, hogy az általuk elismert elszámolóház által elszámolt tőzsdén kívüli (OTC) áruügylet-opcióra vonatkozó tőkekövetelmény egyenlő legyen az elszámolóház által előírt fedezettel, amennyiben teljes mértékben meggyőződtek arról, hogy az lehetővé teszi az opcióval kapcsolatos kockázat pontos felmérését, és legalább a tőzsdén kívüli (OTC) opció azon tőkekövetelményével egyenlő, amelyet az e melléklet további részében ismertetett módszer alkalmazásával végzett számítás, vagy az V. mellékletben ismertetett belső modell módszer alkalmazása eredményezne. Ezenkívül a hatóságok megengedhetik, hogy a megvásárolt, tőzsdén forgalmazott vagy OTC opció tőkekövetelménye ugyanaz legyen, mint az annak alapjául szolgáló értékpapír esetében, azzal a megszorítással, hogy az így adódó tőkekövetelmény nem haladja meg az opció piaci értékét. A kibocsátott OTC opcióval szembeni tőkekövetelményt az annak alapjául szolgáló értékpapírhoz kapcsolódóan kell meghatározni.

6. A hitelviszonyt megtestesítő és az osztalékra jogosító értékpapírokra vonatkozó opciós utalványokat ugyanúgy kell tekinteni, mint az 5. pont szerinti opciókat.
7. A swap-ügyleteket a kamatláb-kockázat szempontjából ugyanúgy kell kezelni, mint a mérlegben szereplő eszközöket. Így a kamatláb-swap-ügyletet, amely alapján az intézmény változó kamatot kap, és rögzített kamatot fizet, ugyanúgy kell tekinteni, mint az olyan változó kamatozású értékpapírban fennálló hosszú pozíciót, amelynek lejáratát megegyezik a következő kamatrögzítésig terjedő időtartammal, illetve mint az olyan rögzített kamatozású értékpapírban fennálló rövid pozíciót, amelynek lejáratát megegyezik magának a swapnak a lejáratával.

A. A kockázatot átvevő kezelése

8. A hitelkockázatot vállaló fél (kockázatot átvevő) piaci kockázata tőkekövetelményének kiszámításához ellenkező rendelkezés hiányában a hitelderivatíva-szerződésben szereplő elvi főösszeget kell használni. A tőkecsereügyletek kivételével az egyedi kockázati költség kiszámításakor az ügylet lejárat helyett a hitelderivatíva-szerződés lejáratát kell alapul venni. A pozíciókat az alábbiak szerint kell meghatározni:
 - i. A tőkecsereügylet hosszú pozíciót képez a szóban forgó ügylet általános piaci kockázatában és rövid pozíciót a következő kamatrögzítésig tartó időszakban megegyező napon lejáratú államkötvény általános piaci kockázatában, amelyhez a 2006/.../EK irányelv VI. melléklete értelmében 0 % kockázati súlyt rendelnek. Emellett hosszú pozíciót képez a szóban forgó ügylet egyedi kockázatában is.
 - ii. Nemteljesítéskori csereügylet nem képez pozíciót az általános piaci kockázat tekintetében. Az egyedi kockázat céljából az intézménynek szintetikus hosszú pozíciót kell rögzítenie a referenciainstanz ügyletében, kivéve, ha a származtatott termék minősített és megfelel egy minőségi kötvény feltételeinek, amely esetben a származtatott eszközben hosszú pozíciót kell rögzíteni. Ha a termék alapján kamatfelár- vagy kamatkifizetés esedékes, ezeket a pénzáramlásokat az államkötvényeknél elvi pozícióként kell feltüntetni.

2005. szeptember 28., szerda

- iii. Egyetlen névre hitelfedezettel kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír saját általános piaci kockázatában kamatláb kockázatu termékként képez hosszú pozíciót. Az egyedi kockázatot illetően szintetikus hosszú pozíció képződik a referenciaintézmény egyik ügyletében. További hosszú pozíció keletkezik az értékpapír kibocsátójánál. Ha egy hitelfedezettel kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír külső minősítésű és megfelel egy minőségi kötvény feltételeinek, csak az értékpapír egyedi kockázatának megfelelő pozíciót kell rögzíteni.
- iv. Az értékpapír kibocsátójának egyedi kockázatában fennálló hosszú pozíción túlmenően egy több névre hitelfedezettel kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amely arányos védelmet nyújt, minden referenciaintézménynél pozíciót képez, és az ügylet teljes elvi összege a referenciaintézményekkel kapcsolatos egyes kockázatoknak a teljes elvi összeghez való arányában oszlik meg a pozíciók között. Abban az esetben, ha egy referenciaintézménynek egynél több ügylete választható, a legmagasabb kockázati súlyozású ügylet határozza meg az egyedi kockázatot.

Ha egy több névre hitelfedezettel kibocsátott értékpapír külső minősítésű és megfelel egy elfogadott adósságtétel feltételeinek, csak az értékpapír egyedi kockázatának megfelelő hosszú pozíciót kell rögzíteni; és

- v. Az első nemteljesítéskor lehívható hitelderivatíva kosár („first-asset-to-default basket”) az elvi főösszeget illető pozíciót képez a kosárba tartozó mindegyik referenciaintézmény egy-egy ügyletében. Ha a hiteleseménnyel kapcsolatos maximális kifizetés mértéke alacsonyabb, mint az ezen pont első mondatában szereplő módszer szerinti tőkekövetelmény, a maximális kifizetés összege az egyedi kockázat tőkekövetelményének tekinthető.

A második nemteljesítéskor lehívható hitelderivatíva kosárba („second-asset-to-default basket”) tartozó termék az elvi főösszeget illető pozíciót képez egy kivétellel a kosárba tartozó mindegyik referenciaintézmény ügyleténél (a kivétel a legalacsonyabb egyedi kockázati tőkekövetelménnyel bíró referenciaintézmény). Ha a hiteleseménnyel kapcsolatos maximális kifizetés mértéke alacsonyabb, mint az ezen pont első mondatában szereplő módszer szerinti tőkekövetelmény, ez az összeg az egyedi kockázat tőkekövetelményének tekinthető.

Ha az első vagy második nemteljesítéskor lehívható hitelderivatíva külsőleg minősített és megfelel egy minőségi kötvény feltételeinek, akkor a kockázat átvevőjének csak a származtatott eszköz minőségét tükröző egyetlen kockázati költséget kell kiszámítania.

B. A kockázatot átadó kezelése

A hitelkockázatot átadó fél (kockázatot átadó) szempontjából a pozíciókat a kockázatot átvevővel szimmetrikusan határozzák meg, kivéve a hitelfedezettel kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt (amely nem eredményez rövid pozíciót a kibocsátónál). Ha egy adott időpontban olyan vételi opció merül fel, amelynél a kötési árfolyam előre meghatározott időpontban emelkedik, az az időpont tekintendő a védelem lejáratának. Az n -edik nemteljesítéskor lehívható hitelderivatívák esetén a kockázatot átadók ellensúlyozhatják az alapul szolgáló eszközök $n-1$ részére vonatkozó egyedi kockázatot (azaz azon $n-1$ eszközöknél, amelyeknek a legalacsonyabb az egyedi kockázatra vonatkozó tőkekövetelménye).

9. Azok az intézmények, amelyek pozícióikat piaci áron értékelik, és a 4-7. pontban foglalt származtatott eszközök kamatláb-kockázatát diszkontált pénzáramlás alapján kezelik, a fent említett pozíciók kiszámításához érzékenységi modelleket alkalmazhatnak, illetve azokat az olyan rögzített kamatozású értékpapírok esetében is alkalmazhatják, amelyeket nem egyszeri, végső tőketörlesztéssel, hanem a hátralévő futamidőn keresztül törlesztenek. Mind a modellt, mind annak az intézmény általi alkalmazását az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia. Ezeknek a modelleknek olyan pozíciókat kell eredményezniük, amelyeknek ugyanakkora a kamatláb-változásokkal szembeni érzékenységük, mint az alapul szolgáló pénzáramlásé. Az érzékenységet a mintául szolgáló kamatlábaknak a hozamgörbén való független mozgásai révén kell felmérni úgy, hogy a 20. pontban foglalt 2. táblázat lejáratú sávjainak mindegyikében legalább egy érzékenységi pont legyen. A pozíciókat a 17–32. pontban megállapított rendelkezéseknek megfelelően kell figyelembe venni a tőkekövetelmények számításakor.
10. Azok az intézmények, amelyek nem a 9. pont szerinti modelleket alkalmazzák, – az illetékes hatóságok jóváhagyásával – teljes mértékben kiegyenlítőként kezelhetik azokat a 4-7. pont szerinti származtatott eszköz-*pozíciókat*, amelyek megfelelnek legalább a következő feltételeknek:
- a) a pozíciók azonos értékűek, és ugyanabban a valutában vannak meghatározva;
 - b) a referencia-kamatláb (a változó kamatozású pozícióknál) vagy a kamatszelvény (a rögzített kamatozású pozícióknál) szorosan illeszkedik; és

2005. szeptember 28., szerda

- c) a kamatrögzítés következő időpontja vagy – rögzített kamatszervény-pozíciók esetében – a hátralévő futamidő az alábbi időtartamokkal összhangban:
- i. ha kevesebb mint egy hónap van hátra: aznapi;
 - ii. ha egy hónap és egy év közötti időtartam van hátra: hét napon belüli; és
 - iii. ha több mint egy év van hátra: 30 napon belüli.
11. Repóügylet esetén az értékpapírok vagy az értékpapírokhoz fűződő jogcímhez kötődő garantált jogok átruházójának, illetve értékpapír-kölcsönzésnél az értékpapírok kölcsönbeadójának ezeket az értékpapírokat figyelembe kell vennie az e melléklet szerinti tőkekövetelmény számításakor, amennyiben ezek az értékpapírok megfelelnek a 11. cikkben megállapított feltételeknek.

Egyedi és általános kockázatok

12. A forgalmazott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vagy részvény (vagy a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vagy részvény származtatott eszközének) pozíciókockázatát – a rá vonatkozó tőkekövetelmény kiszámításánál – két összetevőre kell bontani. Az első elem az egyedi kockázati összetevő – azaz az adott eszköz árváltozásának kockázata, ami a kibocsátójával, illetve, származtatott eszköz esetében, az alapul szolgáló eszköz kibocsátójával kapcsolatos tényezőkből adódik. A második elem az általános kockázatot fedezi – azaz az eszköz árváltozásának kockázatát, ami (tőzsdén forgalmazott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-származtatott eszköz esetén) a kamatszintek változásából vagy (részvény vagy részvényt származtatott eszköz esetén) a széles részvénypiaci mozgásokból adódik, ami nincs kapcsolatban az egyes értékpapírok sajátos tulajdonságaival.

FORGALMAZOTT, HITELVISZONYT MEGTESTESÍTŐ ÉRTÉKPAPÍROK

13. A nettó pozíciókat aszerint sorolják be, hogy azok milyen pénznemben vannak meghatározva, és minden egyes pénznemnél külön számolja ki az általános és az egyedi kockázat tőkekövetelményét.

Egyedi kockázat

14. Az intézmény nettó pozícióit, amelyeket az 1. pont szerint számított ki, a kereskedési könyvben a kibocsátójuk/ügylelük, külső vagy belső hitelminősítésük, valamint a hátralévő futamidő alapján sorolja az 1. táblázat megfelelő kategóriába, majd azokat a feltüntetett súlyozással besorozza. Az egyedi kockázatra vonatkozó tőkekövetelmény kiszámításához összegzi a súlyozott pozícióit (tekintet nélkül arra, hogy azok hosszúak vagy rövidek).

1. táblázat

Kategóriák	Egyedi kockázatra vonatkozó tőkekövetelmény
Központi kormányzatok által kibocsátott vagy garantált, központi bankok, nemzetközi szervezetek, multilaterális fejlesztési bankok, illetve tagállami regionális kormányzatok vagy helyi hatóságok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő olyan értékpapírok, amelyek megfelelnek a hitelminősítés első besorolásának, vagy 2006/.../EK irányelv 78-83. cikkének kockázatsúlyozási szabályai alapján 0 % kockázati súlyozást kapnának.	0 %
Központi kormányzatok által kibocsátott vagy garantált, központi bankok, nemzetközi szervezetek, multilaterális fejlesztési bankok, illetve tagállami regionális kormányzatok vagy helyi hatóságok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő olyan értékpapírok, amelyek a 2006/.../EK irányelv 78-83. cikkének kockázatsúlyozási szabályai alapján megfelelnek a hitelminősítés második vagy harmadik besorolásának, illetve intézmények által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő olyan értékpapírok, amelyek a 2006/.../EK irányelv 78-83. cikkének kockázatsúlyozási szabályai alapján megfelelnek a hitelminősítés első vagy második besorolásának, és intézmények által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő olyan értékpapírok, amelyek a 2006/.../EK irányelv VI. melléklete 1. része 28. pontjának kockázatsúlyozási szabályai alapján megfelelnek a hitelminősítés harmadik besorolásának valamint társaságok által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő olyan értékpapírok, amelyek a 2006/.../EK irányelv 78-83. cikkének kockázatsúlyozási szabályai alapján megfelelnek a hitelminősítés első vagy második besorolásának. Egyéb, a 15. pontban meghatározott minősítő tételek.	0,25 % (a végső lejáratig hátralevő futamidő hat hónap vagy annál kevesebb) 1,00 % (a végső lejáratig hátralevő futamidő hat hónapnál több és legfeljebb 24 hónap) 1,60 % (a végső lejáratig hátralevő futamidő meghaladja a 24 hónapot)

2005. szeptember 28., szerda

Kategóriák	Egyedi kockázatra vonatkozó tőkekövetelmény
Központi kormányzatok által kibocsátott vagy garantált, központi bankok, nemzetközi szervezetek, multilaterális fejlesztési bankok, illetve tagállami regionális kormányzatok vagy helyi hatóságok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő olyan értékpapírok, amelyek a 2006/.../EK irányelv 78-83. cikkének kockázatsúlyozási szabályai alapján megfelelnek a hitelminősítés negyedik vagy ötödik besorolásának, illetve intézmények által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő olyan értékpapírok, amelyek a 2006/.../EK irányelv VI. melléklete 1. részének 26. bekezdésének kockázatsúlyozási szabályai alapján megfelelnek a hitelminősítés harmadik besorolásának valamint társaságok által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő olyan értékpapírok, amelyek a 2006/.../EK irányelv 78-83. cikkének kockázatsúlyozási szabályai alapján megfelelnek a hitelminősítés harmadik vagy negyedik besorolásának. A kijelölt KHMI által nem hitelminősített kitettségek.	8 %
Központi kormányzatok által kibocsátott vagy garantált, központi bankok, nemzetközi szervezetek, multilaterális fejlesztési bankok, illetve tagállami regionális kormányzatok vagy helyi hatóságok által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő olyan értékpapírok, amelyek a 2006/.../EK irányelv 78-83. cikkének kockázatsúlyozási szabályai alapján megfelelnek a hitelminősítés hatodik besorolásának, illetve társaságok által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő olyan értékpapírok, amelyek a 2006/.../EK irányelv 78-83. cikkének kockázatsúlyozási szabályai alapján megfelelnek a hitelminősítés ötödik vagy hatodik besorolásának.	12 %

Ahhoz, hogy a 2006/.../EK irányelv 84-89. cikkének kockázatsúlyozási szabályait alkalmazó intézmények megfeleljenek a hitelminősítési besorolásnak, az ügyféllel szembeni nemteljesítési valószínűsége vonatkozó belső minősítése egyenlő, vagy alacsonyabb kell legyen, mint azon irányelv 78-83. cikkének társasági kockázatsúlyozási szabályai alapján a megfelelő hitelminősítési besorolás.

A nem minősített kibocsátók által kibocsátott értékpapírok a fenti 1. táblázatnak megfelelően 8-12 % közötti egyedi kockázati tőkekövetelményben részesülnek. Az illetékes hatóságok megkövetelhetik az intézményektől, hogy magasabb egyedi kockázati tőkekövetelményeket alkalmazzanak ezen értékpapírokra és/vagy ne engedélyezzék az ellentételezést az ilyen értékpapírok és bármely más hitelviszonyt megtestesítő értékpapír közötti általános piaci kockázat mértékének meghatározására.

A 2006/.../EK irányelv 66. cikke (2) bekezdésében foglalt eljárás alatti levonási eljárás alá tartozó, illetve a 2006/.../EK irányelv IX. mellékletének 4. részében meghatározott 1 250 %-os kockázati súlyozású értékpapírosítási kockázatokra az idézett eljárásban meghatározottnál nem alacsonyabb összegű tőkekövetelményt kell alkalmazni. A nem minősített likviditási lehetőség tőkekövetelménye nem kevesebb, mint amit a 2006/.../EK irányelv IX. mellékletének 4. része meghatározott.

15. A 14. pont alkalmazásában a minőségi tételek az alábbiakat tartalmazzák:

- a) a 2006/.../EK irányelv V. címe, 2. fejezete, 3. szakaszának 1. alszakaszában ismertetett kockázati besorolásnál legalább befektetési kategóriának megfelelő hitelminőségi besorolásra minősített eszközökhez kapcsolódó hosszú és rövid pozíciókat;
- b) olyan eszközökhöz kapcsolódó hosszú és rövid pozíciókat, amelyeknél a kibocsátó szolvenciája miatt a nemteljesítés valószínűsége nem magasabb, mint az a) pontban említett eszközöknél a 2006/.../EK irányelv V. címe, 2. fejezete, 3. szakaszának 2. alszakaszában ismertetett módszer szerint;
- c) olyan eszközökhöz kapcsolódó hosszú és rövid pozíciókat, amelyekhez nem áll rendelkezésre kijelölt külső hitelminősítő intézmény által kiállított hitelminősítés, és amelyek megfelelnek a következő feltételeknek:
 - i. azokat az adott intézmények kellően likvideknek minősítik;

2005. szeptember 28., szerda

- ii. befektetési minősítésük az intézmény saját mérlegelése szerint legalább egyenértékű az a) pontban említett eszközökével; és
- iii. az ilyen eszközöket bármely tagállam legalább egy szabályozott piacán vagy valamely harmadik ország tőzsdéjén jegyzik, amennyiben e tőzsdét az adott tagállam illetékes hatóságai elismerik;
- d) hosszú és rövid pozíciók, amelyek a 2006/.../EK irányelvben megállapított tőke megfelelési követelmények alá tartozó intézmények által kibocsátott eszközökhöz kapcsolódnak, és amelyeket az érintett intézmények megfelelően likvidnek minősítenek, és amelyek befektetési minősége az intézmények mérlegelése alapján legalább egyenlő az a) pontban említett eszközökével; és
- e) intézmények által kibocsátott olyan értékpapírok, amelyek hitelminősítése azonos vagy jobb, mint amelyeket a 2006/.../EK irányelv 78-83. cikkében megállapított kockázatsúlyozási szabályok alapján a hitelminősítés második besorolásához társítottak és amelyekre az ezen irányelvben előírtakhoz hasonló felügyeleti és szabályozási rendelkezések vonatkoznak.

Az illetékes hatóságok megvizsgálják a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelésének módját, és felülbírálják az intézmény döntését, ha úgy vélik, hogy az érintett értékpapírok esetében az egyedi kockázat túl magas ahhoz, hogy azok minőségi tételek legyenek.

16. Az illetékes hatóságok kötelezik az intézményeket a 14. pont 1. táblázatában szereplő maximális súlyozás alkalmazására azon eszközök esetében, amelyek különös kockázatot jelentenek a likviditást biztosító kibocsátó nem elégséges szolvenciája miatt.

Általános kockázat

a) Lejárat alapú

17. Az általános kockázati tőkekövetelmény kiszámításának eljárása két alapvető lépésből áll. Először minden pozíciót lejárat alapján kell súlyozni (a 18. pontban meghatározottak szerint), a rájuk vonatkozó tőkekövetelmény összegének kiszámítása érdekében. Második lépésben lehetővé kell tenni ennek a tőkekövetelménynek a csökkentését az azonos lejáratú sávon belüli, ellentétes előjelű súlyozott pozícióknál. Ezenkívül akkor is lehetséges a tőkekövetelmény csökkentése, ha az ellentétesen súlyozott pozíciók más lejáratú sávokba esnek; ekkor a csökkentés mértéke függ mind attól, hogy a két pozíció ugyanabba a zónába esik-e, mind pedig attól, hogy pontosan melyik zónába esik. Összesen három sáv (lejáratú-sáv-csoport) van.
18. Az intézmények a 20. pont 2., táblázatának 2., illetve 3. oszlopában található megfelelő lejáratú sávokba sorolják a nettó pozícióikat. A besorolást rögzített kamatozású értékpapírok esetében a hátralévő futamidő alapján, míg változó kamatozású értékpapírok esetén a kamatláb következő rögzítéséig tartó időszak alapján sorolják be. Az intézmények különbséget tesznek a 3 % vagy magasabb osztalékszelvényű és a 3 %-nál kisebb osztalékszelvényű hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között is, és ennek alapján besorolják azokat a 2. táblázat 2. vagy 3. oszlopába. Ezután mindegyiket meg kell szorozni az adott lejáratú sávra vonatkozó, a 2. táblázat 4. oszlopában található súlyozással.
19. Ezt követően kell kiszámítani a súlyozott hosszú pozíciók és a súlyozott rövid pozíciók összegét mindegyik lejáratú sávban. Az adott lejáratú sávban az előbbi ki kell egyenlíteni az utóbbival, és ez lesz az adott sáv kiegyenlített súlyozott pozíciója, míg a fennmaradó hosszú vagy rövid pozíció ugyanannak a sávnak a kiegyenlített súlyozott pozíciója. Ezek után kell kiszámítani mindegyik sáv kiegyenlített súlyozott pozíciójának az összegét.
20. Az intézmények a 2. táblázat mindegyik sávjában kiszámítják az oda tartozó zónákban szereplő kiegyenlített súlyozott hosszú pozíciók összegét annak érdekében, hogy ebből megkapják az egyes zónák kiegyenlített súlyozott hosszú pozícióit. Hasonlóképpen, összeadják az egyes sávokban szereplő kiegyenlített súlyozott rövid pozíciók összegét az adott sávban, hogy ebből kiszámítsák a kiegyenlített súlyozott rövid pozíciót arra a zónára vonatkozóan. Az adott sávban a kiegyenlített súlyozott hosszú pozíciónak az a része, amelyet az ugyanarra a zónára vonatkozó kiegyenlített súlyozott rövid pozícióval állítanak szembe, az adott sáv kiegyenlített súlyozott pozíciója. A kiegyenlített súlyozott hosszú vagy kiegyenlített súlyozott rövid pozíciónak az a része, amelyet nem lehet ilyen módon egymással szembeállítani, az adott sáv kiegyenlített súlyozott pozíciója.

2005. szeptember 28., szerda

2. táblázat

Zóna	Lejáratí sáv		Súlyozás (%-ban)	Becsült kamatláb- változás (%-ban)
	Legalább 3 %-os szelvény	3 %-nál alacsonyabb szelvény		
Első	0 ≤ 1 hónap	0 ≤ 1 hónap	0,00	–
	> 1 ≤ 3 hónap	> 1 ≤ 3 hónap	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 hónap	> 3 ≤ 6 hónap	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 hónap	> 6 ≤ 12 hónap	0,70	1,00
Második	> 1 ≤ 2 év	> 1,0 ≤ 1,9 év	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 év	> 1,9 ≤ 2,8 év	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 év	> 2,8 ≤ 3,6 év	2,25	0,75
Harmadik	> 4 ≤ 5 év	> 3,6 ≤ 4,3 év	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 év	> 4,3 ≤ 5,7 év	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 év	> 5,7 ≤ 7,3 év	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 év	> 7,3 ≤ 9,3 év	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 év	> 9,3 ≤ 10,6 év	5,25	0,60
	> 20 év	> 10,6 ≤ 12,0 év	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 év	8,00	0,60
		> 20 év	12,50	0,60

21. Ezután kell az első zónában található kiegyenlített súlyozott hosszú (rövid) pozíció összegét – amely a második zónában található kiegyenlített rövid (hosszú) pozícióval van szembeállítva – kiszámítani. Ezt az összeget veszi figyelembe a 25. pont az egyes és kettős sáv közötti kiegyenlített súlyozott pozícióként. Ugyanezt a számítást kell elvégezni a második sáv kiegyenlített súlyozott pozíciójának fennmaradó részének és a harmadik sávban található kiegyenlített súlyozott pozícióknak a figyelembevételével a második és harmadik sáv közötti kiegyenlített súlyozott pozíció kiszámításához.
22. Az intézmény, ha jónak látja, megfordíthatja a 21. pontbeli sorrendet úgy, hogy először a második és a harmadik zóna közötti kiegyenlített súlyozott pozíciót számítja ki, majd csak ezt követően az első és a harmadik zóna közöttit.
23. Az első zónában fennmaradó kiegyenlített súlyozott pozíciót ezután az ebből a harmadik zónára megmaradóval kell szembeállítani, miután ez utóbbit egyeztetették a második zónával a második és a harmadik zóna közötti kiegyenlített súlyozott pozíció kiszámítása érdekében.
24. A 21., 22. és 23. pontban foglalt három különböző kiegyenlítő számítást követően a maradványpozíciókat össze kell adni.
25. Az intézmény tőkekövetelményét az alábbi értékek összeadásával kell kiszámítani:
- a kiegyenlített súlyozott pozíciók összegének 10 %-a minden lejáratí sávban;
 - a kiegyenlített súlyozott pozíciók 40 %-a az első zónában;
 - a kiegyenlített súlyozott pozíciók 30 %-a a második zónában;
 - a kiegyenlített súlyozott pozíciók 30 %-a a harmadik zónában;

2005. szeptember 28., szerda

- e) a kiegyenlített súlyozott pozíciók 40 %-a az első és a második zóna között, valamint a második és a harmadik zóna között (ld. a 21. pontot);
- f) a kiegyenlített súlyozott pozíciók 150 %-a az első és a harmadik zóna között;
- g) a maradvány kiegyenlített súlyozott pozíciók 100 %-a.

b) *Futamidő alapú*

26. A tagállamok illetékes hatóságai, általánosan vagy egyéni alapon, megengedhetik az intézményeknek, hogy olyan rendszert alkalmazzanak a forgalmazott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz kapcsolódó általános kockázati tőkekövetelmény kiszámításához, amely a futamidőt veszi alapul, nem pedig a 17–25. pontban meghatározott módszert, amennyiben azt az intézmények következetesen alkalmazzák.
27. A 26. pontban említett módszer szerint az intézmények az egyes rögzített kamatozású, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok piaci értékét veszik alapul, és ebből állapítják meg a lejáratig számított hozamot, ami az adott értékpapír vonatkozó diszkontrátája. A változó kamatozású értékpapírok esetében az intézmények minden eszköznek a piaci értékét veszik alapul, és ebből számítják ki a hozamukat, feltéve hogy a tőkeösszeg akkor esedékes, amikor a kamatlábat legközelebb módosítani lehet.
28. Az intézmények ezután minden, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír esetében az alábbi képlet alapján számítják ki a módosított futamidőt: módosított átlagos hátralévő futamidő = $((\text{futamidő } (D))/((1 + r)))$, ahol

$$D = \frac{(\sum_{t=1}^m (t C_t) / ((1 + r)^t))}{(\sum_{t=1}^m (C_t) / ((1 + r)^t))}$$

Ahol

R	=	a lejáratig számított hozam (ld. a 25. pontot),
C_t	=	készpénzkifizetés a t időszak során,
M	=	teljes lejáratidő (ld. a 25. pontot).

29. Az intézmények ezután mindegyik hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt besorolják a 3. táblázat megfelelő zónáiba. Ezt az egyes papírok módosított futamideje alapján teszik.

3. táblázat

Zóna	Módosított futamidő (években)	Becsült kamatlábváltozás (%-ban)
Első	$> 0 \leq 1,0$	1,0
Második	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
Harmadik	$> 3,6$	0,7

30. Az intézmények ezt követően kiszámítják minden értékpapír átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozícióját úgy, hogy az értékpapír piaci árát megszorozzák annak módosított átlagos hátralévő futamidejével és az értékpapír feltételezett kamatlábváltozásával (ld. 3. táblázat 3. oszlop).
31. Az intézmények mindegyik sávban kiszámítják az átlagos hátralévő futamidővel súlyozott hosszú és a futamidővel súlyozott rövid pozíciókat. Az előzőnek az az összege, amelyet az egyes zónákban az utóbbival kiegyenlítettek, az adott sáv kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíciója.

Az intézmények ezután kiszámítják minden sávban a kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíciókat. A továbbiakban pedig a 21–24. pontokban a kiegyenlített súlyozott pozíciókra megállapított eljárásokat követik.

2005. szeptember 28., szerda

32. Az intézmény tőkekövetelményét az alábbi értékek összeadásával kell kiszámítani:
- a kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíció 2 %-a minden sávban;
 - az első és második sáv és a második és harmadik sáv közötti kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíciók 40 %-a;
 - az első és harmadik sáv közötti kiegyenlített átlagos hátralévő futamidővel súlyozott pozíció 150 %-a;
 - a maradvány kiegyenlítetlen súlyozott pozíciók 100 %-a.

RÉSZVÉNYJELLEGŰ ÉRTÉKPAPÍROK

33. Az intézmények összeadják az 1. pont szerinti nettó hosszú és nettó rövid pozícióikat. A kettő összege a teljes bruttó pozíció. A kettő közötti különbséget a teljes nettó pozíció.

Egyedi kockázat

34. Az intézmény az 1. pont szerint összeadja összes nettó hosszú és nettó rövid pozícióit. Az intézmény a teljes bruttó pozícióját megszorozza 4 %-kal az egyedi kockázattal szembeni tőkekövetelmény kiszámításához.
35. A 34. ponttól eltérve az illetékes hatóságok engedélyezhetik, hogy az egyedi kockázattal szembeni tőkekövetelmény 2% legyen, nem pedig 4%, azoknál az intézmény által birtokolt részvényportfólióknál, amelyek megfelelnek az alábbi feltételeknek:
- a részvények nem olyan kibocsátótól származnak, amely kizárólag olyan forgalmazott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat bocsátott ki, amelyek tényleges tőkekövetelménye a 14. pont 1. táblázatában 8 vagy 12 %, vagy amelyekhez alacsonyabb tőkekövetelmény fűződik csak azért, mert azokra garanciát vállaltak vagy biztosítékot nyújtottak;
 - a részvényeket az illetékes hatóságok objektív kritériumok alapján kellően likvidnek ítélik; és
 - egyetlen egyedi pozíció sem képviseli az intézmény teljes részvényportfóliójának több mint 5 %-át.

A c) pont alkalmazásának céljából az illetékes hatóságok 10 %-ig engedélyezhetnek egyedi pozíciókat, feltéve, hogy az ilyen pozíciók összege nem haladja meg a portfólió 50 %-át.

Általános kockázat

36. Az intézmények általános kockázattal szembeni tőkekövetelménye a teljes nettó pozíció, szorozva 8 %-kal.

Határidős részvényindex-ügyletek

37. A tőzsdai határidős részvényindex-ügyleteket, a határidős részvényindex-ügyletekhez fűződő opciók delta-tényezővel súlyozott megfelelőit és a részvényindexeket (a továbbiakban határidős részvényindex-ügyletek) az azokat alkotó részvények szerinti pozíciókra lehet osztani. Ezeket a pozíciókat az adott részvények alapjául szolgáló pozíciókként lehet kezelni, és az illetékes hatóságok jóváhagyásától függően azokat szembe lehet állítani az alapul szolgáló részvényekből fennálló ellentétes pozíciókkal.
38. Az illetékes hatóságok biztosítják, hogy minden intézmény, amely nettósította a pozícióit egy vagy több, határidős részvényügyletet megtestesítő részvény esetében egy vagy több, magához a határidős részvényügyletkez fűződő pozíciójával szemben, megfelelő tőkével rendelkezzen ahhoz, hogy fedezze az abból származó veszteséget, hogy a határidős ügyletek értéke nem mozog teljesen összhangban az azokat alkotó részvényekével; ezt akkor is biztosítják, ha egy intézménynek ellentétes pozíciói vannak olyan határidős részvényügyletekben, amelyek nem egyeznek meg lejáratuk, összetételük vagy mindkettő tekintetében.

2005. szeptember 28., szerda

39. A 37. és 38. pont rendelkezéseitől eltérve, azok a határidős részvényindex-ügyletek, amelyek tőzsdei forgalomban szerepelnek, és – az illetékes hatóságok véleménye szerint – széles körben diverzifikált indexeket képviselnek, az általános kockázattal szemben 8 %-os tőkekövetelményt igényelnek, de nincs szükségük egyedi kockázat elleni tőkére. Az ilyen határidős részvényindex-ügyleteket bele kell venni a teljes nettó pozíció 33. pont szerinti kiszámításába, de figyelmen kívül kell hagyni az ugyanabban a bekezdésben foglalt teljes bruttó pozíció számításakor.
40. Ha egy határidős részvényindex-ügyletet nem osztanak fel az alapul szolgáló pozíciókra, azt úgy kell kezelni, mintha önálló részvény lenne. Figyelmen kívül lehet hagyni azonban az ehhez az önálló részvényhez fűződő egyedi kockázatot, ha az adott határidős részvényindex-ügylet a tőzsdei forgalomban szerepel, és az illetékes hatóságok véleménye szerint széles körben diverzifikált indexet képvisel.

JEGYZÉSI GARANCIÁVÁLLALÁS

41. A hitelviszonyt megtestesítő és a részvények jegyzési garanciavállalása során az illetékes hatóságok engedélyezhetik az intézményeknek, hogy az alábbi eljárást alkalmazzák a tőkekövetelmény kiszámításához. Először a nettó pozíciókat számítják ki oly módon, hogy levonják azokat a jegyzési pozíciókat, amelyeket alakszerű megállapodás alapján harmadik fél jegyzett, vagy szindikátusi társult tagsággal harmadik fél jegyzett. Másodsor pedig a 4. táblázatban szereplő tényezőkkel csökkentik a nettó pozíciókat.

4. táblázat

– 0. munkanap:	100 %
– 1. munkanap:	90 %
– 2–3. munkanap:	75 %
– 4. munkanap:	50 %
– 5. munkanap:	25 %
– 5. munkanapon túl:	0 %.

A 0. munkanap az a munkanap, amelyen az intézmény feltétel nélkül kötelezetté válik ismert mennyiségű értékpapír előre meghatározott áron történő jegyzési garanciavállalására.

Harmadik lépésként a csökkentett jegyzési garanciavállalási pozíciók alapján kell kiszámítani a tőkekövetelményeket.

Az illetékes hatóságnak biztosítani kell, hogy az intézmény megfelelő nagyságú tőkével rendelkezzen a kezdeti kötelezettségvállalás és az 1. munkanap között keletkező veszteség fedezésére.

EGYEDI KOCKÁZATI TŐKEKÖVETELMÉNYEK A HITELDERIVATÍVÁKKAL FEDEZETT KERESKEDÉSI KÖNYVI POZÍCIÓKRA NÉZVE

42. A hitelderivatívákkal biztosított hitelkockázattal szembeni védelem a (43)–(46) bekezdésekben ismertetett elvekkel összhangban megengedett.
43. A teljes beszámítás megengedett, ha az alap és a fedezetül szolgáló pozíció értéke mindig ellentétes irányba mozog, és az értékváltozás mértéke is nagyjából megegyező. Ez az eset áll fenn mindkét alábbi helyzetben:
- a két pozíció teljesen azonos eszközökből áll; vagy
 - a hosszú készpénz-pozíciót teljes tőkecsereügylet fedezi (vagy fordítva) valamint a szóban forgó ügylet és a mögöttes kitétségek (azaz a készpénz-pozíció) pontosan illeszkednek egymáshoz. A csereügylet lejáratá különbözhet a mögöttes kitétség lejáratától.

Ezekben az esetekben a pozíció egyik oldalára sem kell egyedi kockázati tőke-követelményt alkalmazni.

2005. szeptember 28., szerda

44. 80 %-nak megfelelő ellentételezésre kerül sor, amikor a két pozíció értéke mindig ellentétes irányban mozog és amennyiben pontos megfelelés áll fenn a szóban forgó ügyletet, a hitelderivatíva és a szóban forgó ügylet lejáratát, valamint a mögöttes kitettség devizanemét illetően. Ezenkívül a hitelderivatíva-szerződés fő jellegzetességei nem okozhatják a hitelderivatíva ármozgásának a készpénz-pozíció ármozgásaitól való jelentős mértékű eltérését. Az ügylet kockázatrüházásának mértékéig 80 %-nak megfelelő egyedi kockázati ellentételezést kell alkalmazni az ügylet magasabb tőkekövetelményű oldalára, míg a másik oldalon a egyedi kockázat miatti követelmények értéke nulla.
45. Részleges beszámítás megengedett, amikor a két pozíció értéke ellentétes irányban mozog. Ez az eset áll fenn a következő helyzetekben:
- a pozíció a 43. pont b) alpontja alá tartozik, de eszközösszetétel eltérés áll fenn a szóban forgó ügylet és a mögöttes kitettség között. A pozíciók azonban teljesítik a következő követelményeket:
 - a szóban forgó ügylet az alap-kötelezettséggel egyenrangú (pari passu) vagy ahhoz képest hátriorolt; és
 - az alap-kötelezettség és a szóban forgó ügylet ügyfele azonos, és e kötelezettségek rendelkeznek nemteljesítéskor felmondásra jogosító záradékkal, valamint azonnal lejárttá tételre vonatkozó záradékkal;
 - a pozíció a 43. pont a) alpontja vagy a 44. pont alá tartozik, de devizanem vagy lejárat eltérés áll fenn a hitelkockázattal szembeni védelem és az alapul szolgáló eszköz között (a devizanem eltérést be kell vonni a devizaárfolyam-kockázatról szóló III. melléklet szerinti rendes jelentésbe); vagy
 - a pozíció a 44. pont alá tartozik, de eszközösszetétel eltérés áll fenn a készpénz-pozíció és a hitelderivatíva között. Az alapul szolgáló eszköz azonban a (leszállítható) kötelezettségek részét képezi a hitelderivatíva dokumentációban.
- Ezen esetek mindegyikében a két tőkekövetelmény közül csak a nagyobbikat kell alkalmazni, és nem kell az ügylet mindkét oldalához hozzáadni az egyedi kockázati tőkekövetelményeket.
46. Mindazon esetekben, amelyek nem tartoznak a 43–45. pont hatálya alá, egyedi kockázati tőkekövetelmény kiszámítására kerül sor a pozíciók mindkét oldalára nézve.

A kollektív befektetési forma tőkekövetelményei a kereskedési könyvben

47. A kollektív befektetési formáknál lévő – a kereskedési könyvi tőkekövetelmény meghatározás 11. cikkben megállapított feltételeit teljesítő – pozíciók tőkekövetelményeit a 48–56. pontban ismertetett módszerekkel összhangban kell kiszámítani.
48. Az e szakasz egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül a kollektív befektetési formáknál lévő pozíciókra 32 %-nak megfelelő, (egyedi és általános) pozíciós kockázatra vonatkozó tőkekövetelményt kell alkalmazni. A III. melléklet 2.1. pontjának negyedik alpontja vagy az V. melléklet 12. pontjának hatodik alpontja (árkockázat) együtt a III. melléklet 2.1. pontjának negyedik alpontjával rendelkezéseinek sérelme nélkül, amennyiben az ezen bekezdésekben ismertetett, aranyra meghatározott, módosított számítási módszert alkalmazzák, a kollektív befektetési formáknál lévő pozíciókra 40 %-ot meg nem haladó, (egyedi és általános) pozíciós kockázatra, valamint devizaárfolyam-kockázatra vonatkozó tőkekövetelményt kell alkalmazni.
49. Az intézmények az 53–56. pontban ismertetett módszerekkel határozhatják meg az olyan kollektív befektetési formáknál lévő pozíciókra vonatkozó tőkekövetelményt, amelyek teljesítik az 51. pontban ismertetett kritériumokat.
50. Külön rendelkezés hiányában nem engedélyezett a nettósítás a kollektív befektetési forma alapul szolgáló befektetési és az intézmény által tartott egyéb pozíciók között.

2005. szeptember 28., szerda

ÁLTALÁNOS KRITÉRIUMOK

51. A Közösség területén felügyelt vagy ott bejegyzett vállalatok által kibocsátott kollektív befektetési formák esetében az 53–56. pont módszereinek használatára a következő általános elismerhetőségi kritériumok vonatkoznak:
- a) a kollektív befektetési forma kibocsátási tájékoztatójának, vagy az azzal egyenértékű dokumentumnak tartalmaznia kell a következőket:
 - i. azon eszközkategóriák, amelyekbe a kollektív befektetési forma befektetni jogosult;
 - ii. befektetési korlátok esetén a megfelelő korlátok és azok kiszámításának módszerei;
 - iii. a tőkeáttétel maximális szintje, amennyiben engedélyezett a tőkeáttétel; és
 - iv. ha engedélyezett a tőzsdén kívüli (OTC) derivatív pénzügyi ügyletekbe vagy repo-jellegű ügyletekbe történő befektetés, szabályzat az ezen ügyletekből eredő partnerkockázat korlátozására;
 - b) a kollektív befektetési forma üzleti tevékenységeiről féléves és éves jelentéseket kell készíteni, ami lehetővé teszi az eszközök és a források, a nyereség és a műveletek jelentési időszakot felölelő értékelését;
 - c) a kollektív befektetési forma befektetési jegyeit/részvényeit készpénzben kell visszafizetni a vállalkozás eszközeiből, napi rendszerességgel és a befektetési jeggyel rendelkező kérésére;
 - d) a kollektív befektetési formába történő befektetéseket el kell különíteni a kollektív befektetési forma kezelőjének eszközeitől; és
 - e) a befektető intézmény elvégzi a kollektív befektetési forma megfelelő mértékű kockázatértékelését.
52. A harmadik országbeli kollektív befektetési formák elismerhetők, amennyiben teljesülnek az 51. pont a)–e) alpontjának követelményei és hozzájárult ahhoz az intézményért felelős illetékes hatóság.

EGYEDI MÓDSZEREK

53. Amennyiben az intézmény napi jelleggel ismeri a kollektív befektetési forma alapul szolgáló befektetéseit, az intézmény megvizsgálhatja ezeket az alapul szolgáló befektetéseket, hogy e pozíciók tekintetében az (általános és egyedi) pozíciós kockázatra vonatkozó tőkekövetelményeket az e mellékletben, vagy amennyiben azt engedélyezték, az V. mellékletben ismertetett módszerekkel összhangban számítsa ki. E megközelítés szerint a kollektív befektetési formákban lévő pozíciókat úgy kell kezelni, mint a kollektív befektetési forma alapul szolgáló befektetéseiben lévő pozíciókat. Engedélyezett a nettósítás a kollektív befektetési forma alapul szolgáló befektetéseiben lévő pozíciók és az intézmény által tartott egyéb pozíciók között, amennyiben az intézmény elegendő számú befektetési jeggyel rendelkezik, hogy lehetőség legyen az alapul szolgáló befektetések fejében történő visszafizetésre/kibocsátásra.
54. Az intézmények a kollektív befektetési formákban lévő pozíciók tekintetében az (általános és egyedi) pozíciós kockázatra vonatkozó tőkekövetelményeket az e mellékletben, vagy amennyiben azt engedélyezték, az V. mellékletben ismertetett módszerekkel összhangban számíthatják ki, és még hozzá olyan felvett pozíciókra nézve, amelyek az a) pontban említett hitelviszonyt megtestesítő vagy részvényjellegű értékpapírok rögzített összetételű kosara vagy külsőleg képzett indexe összetételének és hozamának előállításához szükséges pozíciókat képviselnek, a következő feltételek teljesülésétől függően:
- a) a kollektív befektetési forma megbízásának célja a hitelviszonyt megtestesítő vagy részvényjellegű értékpapírok rögzített összetételű kosara vagy külsőleg generált indexe összetételének és hozamának előállítása; és
 - b) egy legalább hat hónap hosszú időszakra vetítve egyértelműen megállapítható a minimum 0,9-nek megfelelő korreláció a kollektív befektetési forma napi ármozgásai és az általa nyomon követett hitelviszonyt megtestesítő részvényjellegű értékpapírok indexe vagy kosara között. A korreláció ebben az összefüggésben a tőzsdén kereskedett alap napi hozamai és a nyomon követett hitelviszonyt megtestesítő vagy részvényjellegű értékpapírok indexe vagy kosara közötti korrelációs együtharadót jelenti.

2005. szeptember 28., szerda

55. Amennyiben az intézmény nem ismeri napi jelleggel a kollektív befektetési forma alapul szolgáló befektetéseit, az intézmény az ezen mellékletben ismertetett módszerekkel összhangban számíthatja ki az (általános és egyedi) pozíciós kockázatra vonatkozó tőkekövetelményeket, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:
- a) feltételezik, hogy a kollektív befektetési forma először a megbízása szerint engedélyezett maximális mértékig olyan eszközkategóriákba eszközöl befektetéseket, amelyek a legmagasabb – (általános és egyedi) pozíciós kockázatra vonatkozó – tőkekövetelményt igénylik, majd ezt követően csökkenő sorrendben eszközöl befektetéseket mindaddig, amíg el nem érik a teljes maximális befektetési korlátot. A kollektív befektetési formában lévő pozíciót úgy kezelik, mint a felvett pozícióban való közvetlen befektetést;
 - b) a pozíciós kockázatra vonatkozó tőkekövetelményük számításakor az intézmények úgy veszik figyelembe a maximális közvetett kitétséget – amelyet azáltal érhetnek el, hogy a kollektív befektetési formán keresztül tőkeáttételes pozíciókat vesznek fel –, hogy a kollektív befektetési formában lévő pozíciót arányosan növelik egészen az alapul szolgáló – a befektetési megbízásból származó – befektetési eszközöknek való maximális kitétséig mértékig; és
 - c) amennyiben az (általános és egyedi) pozíciós kockázatra vonatkozó e megközelítés szerinti tőkekövetelmény meghaladja a 48. pontban ismertetett tőkekövetelményt, úgy a tőkekövetelményt azon a szinten kell meghatározni.
56. Az intézmények harmadik felet is megbízhatnak a kollektív befektetési formákban lévő – az 53. és 55. pont alá eső – pozíciók (általános és egyedi) pozíciós kockázatára vonatkozó tőkekövetelményeknek az e mellékletben ismertetett módszerekkel összhangban történő kiszámításával és az eredmények jelentésével, amennyiben megfelelően biztosított a számítás és a jelentés pontossága.

II. MELLÉKLET

AZ ELSZÁMOLÁSI ÉS PARTNER-HITELKOCKÁZATTAL KAPCSOLATOS TŐKEKÖVETELMÉNYEK KISZÁMÍTÁSA

ELSZÁMOLÁSI/LESZÁLLÍTÁSI KOCKÁZAT

1. Olyan ügyletek esetében, amelyeknél a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, részvényjellegű értékpapírokat, külföldi fizetőeszközöket és árukat az esedékes leszállítási határidőig nem egyenlítik ki (kivéve a repó- és fordított repó-megállapodásokat, valamint az értékpapír- és árukölcsönzést, illetve értékpapír- és áru-kölcsönvételt), az intézménynek ki kell számítania a felmerült árkülönbözetet. Ez a különbözet az adott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, részvényjellegű értékpapír, külföldi fizetőeszköz vagy áru kikötött teljesítési árfolyama és a jelenlegi piaci értéke közötti különbözet, ahol a különbözet veszteséget jelenthet az intézmény számára. A tőkekövetelmény kiszámításához az intézménynek ezt a különbözetet kell szoroznia az 1. táblázat A. oszlopának megfelelő tényezőjével.

1. táblázat

A teljesítési idő után eltelt munkanapok száma	(%)
5–15	8
16–30	50
31–45	75
46 vagy annál több	100

NYITVA SZÁLLÍTÁS

2. Az intézmények a 2. táblázatban megállapítottak szerint kötelesek szavatoló tőkével rendelkezni, amennyiben:
- a) értékpapírt, külföldi fizetőeszközt, vagy árut fizettek ki a beérkezés előtt vagy értékpapírt, külföldi fizetőeszközt, vagy árut szállítottak annak megfizetése előtt; és
 - b) a határokon átvitelő ügyletek esetében egy vagy több nap telt el a fizetés vagy a szállítás óta.